

۲۴۹۹۴۱

۱ علاءالدین

حجاب

www.ketab.ir
و الزام آن

مرتضی ابریان شاهرودی

میرشناسه: ابریان شاهرودی، مرتضی، ۱۳۶۷.

عنوان قرارداد: ایران، قوانین و احکام.

Iran, Laws, etc

عنوان و نام پدیدآور: حجاب و الزام آن/ مرتضی ابریان شاهرودی؛ ویراستار حسین فراهانی.

مشخصات نشر: شاهرود، آوای چلچله ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۲۶۷ ص.

شابک: ۹-۷۷-۷۸۶۴-۷۸۶۴-۶۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: حجاب (فقه)

Hijab (Islamic law)

حجاب - جنبه‌های قرآنی

Hijab (Islamic clothing) - Qur'anic teaching

حجاب - قوانین و مقررات - ایران

رده بندی کنگره: ۱۹۸BP / ۶ / ۳

رده بندی دیویی: ۳۷۹/۲۹۷

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۸۲۷۶۹

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

حجاب و الزام آن

نویسنده: مرتضی ابریان شاهرودی

ناشر: آوای چلچله

نوبت چاپ: اول / ۱۴۰۲

ویراستار: حسین فراهانی

صفحه آرا: عرفان نجارسلیمه

چاپخانه: نیک

شمارگان: ۱۰۰۰

شابک: ۹-۷۷-۷۸۶۴-۷۸۶۴-۶۲۲-۹۷۸

قیمت: ۱۴۰۰۰۰ تومان

پخش: نشر آوای چلچله شاهرود ۰۲۳۳۲۲۴۴۴۵ - ۰۹۱۹۱۷۳۹۸۱۰

باسمه تعالی

الحمد لله رب العالمین و صلی الله علی محمد و آله الطاهین
اعدامهم اجمعین

آه بعد
کتابی جدید که از علم روانی ناضل محترم جناب حجة الاسلام و المصنف آیت
شیخ مرتضی انصاری (ره) (از غنای) ابود را رونق کردم که گویای
فصل و تدلیس و تکیه ایست بر این کتاب از کتب نزهات
را بر هزار هموار کرده و در برخی از آن ها
شده است ضمن تقدیر و تشکر از نگارش و کتب محترم و اگر از وی
سر بلندی و پیشرفت روز افزون ایشان را از حد ایستاد
خواستارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته

۱۳ / شوال / ۱۳۸۴

سخن نویسنده

سپاس، ذات پاکی را سزااست، بدون اینکه در چشم آید، شناخته شده است و بی آنکه نیازی به فکر و اندیشه داشته باشد، خالق، آفرینشی این چنین آراسته است. خداوندی که همیشه جاوید بوده و باقی است.

زن از دیدگاه اسلام دارای شخصیتی والا و ارزشمند و وجود زن زینت بخش آفرینش انسان است، بر همین اساس زن برای بشر است و می تواند با تربیت فرزندی، امتی را رهایی بخشد. یکی از مهمترین مفاهیم دینی که به آن همواره مورد توجه محافل مختلف فرهنگی و اجتماعی بوده است، مفهوم حجاب می باشد. پوشش و حجاب در فرهنگ ملی و اسلامی ما، از جایگاه والایی برخوردار است و ضرورت آن در میان همه ادیان الهی، به ویژه مذاهب اسلامی تردیدناپذیر است و هیچ کس از فقیهان یا آشنایان به مبانی و منابع در اصل آن مناقشه نکرده اند تا آنجا که پوشش از علانم هویتی زنان و مردان مسلمان شناخته شده است؛ هر چند دینداری در حفظ پوشش خلاصه نمی شود و از پایه های فروع دین به شمار نیامده و مانند نماز، روزه، حج و دیگر ارکان عملی اسلام نیست، اما حفظ آن برای زنان و مردان (هر یک به تناسب حساسیت خود) نقش بزرگی در پاکی اخلاق، اصالت و هویت فرهنگی - ملی و نشان دادن شخصیت و حریم عفاف داشته و موجب تکامل جامعه و رسیدن آن به مراتب عالی انسانی و اخلاقی می گردد.

فهرست مطالب

فصل اول: حجاب و پوشش

۱	تعریف لغوی حجاب
۴	مفهوم اصطلاحی حجاب
۴	پیشینه پوشش زنان در تاریخ
۴	پیشینه پوشش زنان قبل از اسلام
۵	پیشینه پوشش زنان در ادیان الهی
۵	الف) پیشینه پوشش زنان در آیین زرتشت
۶	ب) پیشینه پوشش زنان در آیین یهود
۷	ج) پیشینه پوشش زنان در مسیحیت
۸	پیشینه پوشش زنان بعد از اسلام در ایران
۱۰	جایگاه حجاب در آیات و روایات
۱۰	جایگاه حجاب در آیات
۱۰	الف) سوره نور، آیه ۳۰ و ۳۱
۱۸	ب) سوره احزاب: آیات ۵۳-۵۵-۵۹
۱۸	۱) آیه ۵۳ سوره احزاب
۳۳	۲) آیه ۵۵ سوره احزاب
۳۸	۳) آیه ۵۹ سوره احزاب
۴۶	حجاب در روایات
۴۷	پیشینه دخالت پیامبر ﷺ و خلفای راشدی در مسئله حجاب
۴۷	شیوه مواجهه پیامبر اکرم ﷺ در مسئله حجاب
۴۸	شیوه مواجهه عمر بن خطاب در مسئله حجاب
۴۸	پوشش زنان و مراقبت از آنان

۴۹	 شیوه مواجهه امیر المومنین (علیه السلام) در مسئله حجاب
۵۰	 رویکردهای معاصر در مسئله حجاب
۵۰	 رویکرد منع حجاب
۵۱	 رویکرد حجاب اختیاری
۵۲	 رویکرد حجاب اجباری
۵۲	 چالش نظری نواندیشان در موضوع حجاب پس از انقلاب در ایران
۵۳	 رویکرد عبادی-ایمانی
۵۳	 رویکرد نوگرا به امر حجاب
۵۴	 نگرش اجتماعی-عرفی
۵۴	 رویکرد عدم التزام به فقه سنتی در حجاب
۵۵	 رویکرد عدم الزام حکومتی در موضوع حجاب
۵۵	 رویکرد تفسیری
۵۶	 رویکرد اجتماعی در موضوع حجاب
۵۷	 رویکرد فمینیستی در موضوع حجاب

فصل دوم: ادله فقهی الزام به حجاب

۶۲	 ادله فقهی الزام به پوشش اسلامی
۶۲	 ادله وجوب حجاب در آیات و روایات
۶۲	 ادله وجوب حجاب در آیات
۶۲	 آیه اول سوره مبارکه ی احزاب آیه ۵۳
۶۳	 آیه دوم سوره مبارکه نور آیات ۳۰-۳۱
۶۴	 آیه سوم سوره مبارکه احزاب آیه ۵۹
۶۴	 مراحل تشریع آیات حجاب
۶۵	 مرحله نخست: دستور در حجاب همسران پیامبر ﷺ
۶۷	 مرحله دوم: حجاب
۶۸	 دلیل وجوب حجاب در آیه فوق
۶۸	 مرحله سوم: حکم حجاب (حجاب برتر)
۷۰	 دلایل وجوب حجاب در آیات فوق
۷۰	 ادله وجوب حجاب در روایات

۷۰	روایت اول: صحیح‌هی مسعدة بن زیاد.....
۷۱	روایت دوم: صحیح‌هی فضیل.....
۷۱	ادله وجوب حجاب در سیره مسلمین.....
۷۳	ادله وجوب حجاب از نظر عقلا.....
۷۳	وجوب حجاب در نزد فقهای معاصر.....

فصل سوم: ادله الزام به پوشش توسط حکومت اسلامی

۸۲	مفهوم الزام، رابطه و قلمرو حکومت اسلامی در موضوع الزام- الزام حکومتی و سیره‌ی معصومین.....
۸۲	مفهوم الزام.....
۸۲	رابطه حکومت و موضوع الزام.....
۸۳	محدوده الزام حکومت.....
۸۴	الزام حکومتی و سیره معصومین (ع).....
۸۶	دلایل اجتماعی الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی.....
۸۶	دلایل اجتماعی الزام به پوشش، از طرف حکومت اسلامی به جهت جلوگیری از بی‌بندوباری.....
۸۶	دلایل اجتماعی الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی در جلوگیری از فساد و فرهنگ برهنگی.....
۸۷	دلایل اجتماعی الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی به جهت جلوگیری از آمار طلاق.....
۸۷	دلایل حکومتی الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی.....
۸۷	الزام به پوشش اسلامی به جهت حفظ انتظام جامعه.....
۸۸	الزام به پوشش اسلامی از طرف حکومت اسلامی به جهت حفظ امنیت.....
۸۸	الزام به پوشش اسلامی از طرف حکومت اسلامی به جهت دفع مفاسد.....
۸۹	دلایل فقهی الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی.....
۸۹	الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی به جهت حفظ مصالح و غبطه عمومی.....
۹۰	الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی به جهت امر به معروف و نهی از منکر.....
۹۱	الزام به پوشش از طرف حکومت اسلامی با حکم عقل و بنای عقلاء.....
۹۲	دیدگاه‌های روشنفکران نواندیش در مورد الزام به حجاب.....
۹۲	نگرش فرهنگی به مسئله حجاب.....
۹۲	ابهامات در مورد عدم دلایل کافی بر پوشش اسلامی.....
۹۳	ابهامات مطرح شده توسط روشنفکران معاصر پیرامون حدود وجوب پوشش اسلامی.....

۹۴	نقد و تحلیل نظرات چالشی در مورد حجاب
۹۴	نقد نظرات العشماوی در مسئله حجاب
۹۶	نقد نظرات عدم دلایل کافی بر پوشش اسلامی
۹۷	نقد نظرات تعیین حدود وجوب حجاب
۹۹	چالش های روشنفکران معاصر در اجتماعی یا فردی بودن پوشش اسلامی
۹۹	ایراد ابهامات در وجوب حجاب به عنوان حریم خصوصی اشخاص
۱۰۰	ایراد شبهات در حق بودن حجاب برای زن
۱۰۰	ایراد ابهامات در عبادی بودن و فردی بودن حجاب
۱۰۲	ایراد شبهات در عدم تعیین کیفر در عدم رعایت حجاب در اعصار اولیه اسلام

فصل چهارم: حکومت اسلامی و حجاب

۱۰۶	وظایف و اختیارات حکومت اسلامی در مسئله پوشش اسلامی
۱۰۷	رشد و تعالی معنوی شهروندان
۱۰۸	برقراری احکام دین
۱۰۹	امر به معروف و نهی از منکر
۱۱۰	مسئولیت اجرای حدود و تعزیرات
۱۱۲	مسئولیت حکومت اسلامی از مورد امور حسبه
۱۱۴	دخالت حکومت در مساله حجاب از منظر روشنفکران در حوزه دین
۱۲۱	مبانی دخالت حکومت اسلامی در مسئله حجاب
۱۲۱	فرامین متعدد انمه معصومین در مساله حجاب
۱۲۳	تفاوت صدر اسلام و عصر کنونی در زمینه مداخله حکومت اسلامی در امر پوشش
۱۲۳	چند گونه ای بودن زنان در عصر حاضر
۱۲۴	تفاوت میزان ارزش گذاری مسئله پوشش در صدر اسلام
۱۲۴	فضای روانی و ذهنی اولیه
۱۲۵	گسترده گی خود نمایی در زنان امروز
۱۲۵	استفاده سیاسی از پوشش برای منتقدان سیاسی
۱۲۶	افزایش تصدی دولت ها در امور اجتماعی در عصر حاضر
۱۲۶	وجود مصالح و مفاسد واقعی احکام در عصر کنونی
۱۲۷	مفهوم واقعی الزام حکومتی

- دخالت دولت اسلامی از باب مجازات دهی ۱۲۷
- نظرات مختلف فقهای عظام در مورد ولی فقیه و محدوده اختیارات او ۱۲۸
- نگرش شیخ انصاری (ره) در مورد ولایت فقیه و اختیارات او ۱۲۸
- نگرش آخوند خراسانی در مورد ولایت فقیه و اختیارات او ۱۳۰
- محدوده قلمرو حاکمیت ولایت فقیه در نگرش آخوند خراسانی ۱۳۱
- نگرش آیت الله خویی در مورد ولایت فقیه و اختیارات او ۱۳۳
- نگرش آیت الله خمینی در مورد ولایت فقیه و اختیارات او ۱۳۴
- اختیارات حکومت اسلامی، رضایتمندی عمومی و رعایت مصلحت جامعه اسلامی ۱۳۷
- اختیارات حکومت اسلامی و رضایتمندی عمومی ۱۳۷
- نظریه کارآمدی حکومت اسلامی ۱۳۷
- مشروعیت بخشی به حکومت اسلامی ۱۳۹
- اختیارات حکومت اسلامی، مصلحت اندیشی ۱۴۱
- دیدگاه‌های مختلف در امکان فهم حکم شرعی بر فرض وجود مصالح و مفاسد از طریق عقل ۱۴۲
- اول) دیدگاه عدم امکان فهم حکم شرعی بر فرض وجود مصالح و مفاسد از طریق عقل ۱۴۳
- دیدگاه امکان فهم حکم شرعی از طریق بر فرض وجود مصالح و مفاسد ۱۴۵
- مبنای عقلی امکان فهم حکم شرعی از طریق عقل بر فرض وجود مصالح و مفاسد ۱۴۵
- مبنای شرعی امکان فهم حکم شرعی از طریق عقل بر فرض وجود مصالح و مفاسد ۱۴۵
- جایگاه مصلحت در فقه ۱۴۶
- اول) جایگاه مصلحت در فقه مالکی و حنبلی ۱۴۶
- دوم) جایگاه مصلحت در فقه شیعه ۱۴۶

فصل پنجم: چالش‌های نظری، حقوقی در ورود حکومت اسلامی به موضوع الزام به پوشش اسلامی

- چالش‌های نظری، حقوقی در جرم انگاری عدم رعایت پوشش اسلامی ۱۵۰
- ضرورت جرم انگاری در عدم رعایت پوشش اسلامی ۱۵۰
- ضرورت جرم انگاری پدیده بی‌حجابی از منظر تکلیف مدار بودن ۱۵۱
- ضرورت جرم انگاری پدیده بی‌حجابی با توجه به اصول محدود کننده آزادی ۱۵۳
- اول) اصل عدم ضرر ۱۵۳

۱۵۳.....	دوم) اصل عدم مزاحمت.....
۱۵۴.....	توجیه جرم انگاری در بی حجابی با توجه به اصول جامعه شناسی.....
۱۵۴.....	چالش های نظریه جامعه شناختی در واکنش به عدم رعایت پوشش اسلامی.....
۱۵۵.....	نظریه جرم شناختی کلاسیک در جرم نگاری بی حجابی.....
۱۵۶.....	نظریه جامعه شناختی اثبات گرایی در جرم انگاری بی حجابی.....
۱۵۶.....	نظریه جامعه شناختی فشار در جرم انگاری بی حجابی.....
۱۵۷.....	نظریه جامعه شناختی برچسب زنی در جرم انگاری بی حجابی.....
۱۵۷.....	نظریه جامعه شناختی فمینیسم.....
۱۵۹.....	توجیه جرم انگاری بی حجابی بر پایه نظریه پدر سالاری قانونی یا اخلاق گرایی قانونی.....
۱۵۹.....	جرم انگاری بر پایه نظریه پدر سالاری قانونی یا حمایت گرایی قانونی.....
۱۶۰.....	توجیه جرم انگاری بی حجابی بر مبنای نظریه اخلاق گرایی قانونی.....
۱۶۲.....	تصویب مقررات چالشی در مورد جرم انگاری بی حجابی.....
۱۶۴.....	بررسی و تحلیل فقهی حقوق تبصره ماده ۶۳۸ کتاب پنجم مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات های بازدارنده).....
۱۶۵.....	تحلیل فقهی ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی و تبصره آن.....
۱۶۵.....	اول) مسئله تحریم و تجریم در کلام فقهی.....
۱۶۶.....	دوم) معنای تعزیر در فقه.....
۱۶۶.....	سوم) عدم انطباق تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی و فتوای مشهور فقهاء.....
۱۶۷.....	چهارم) عدم ذکر قید جریحه دار شدن عفت عمومی در تبصره ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی.....
۱۶۸.....	بررسی حقوقی چالشی ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی و تبصره آن.....
۱۶۸.....	اول) چالش در قید کلمه کیفر عمل.....
۱۶۹.....	دوم) چالش در قید انظار عمومی.....
۱۶۹.....	سوم) ایراد قید جریحه دار شدن احساسات عمومی.....
۱۷۰.....	چهارم) ایراد در قید کلمه عمل حرام.....
۱۷۰.....	دشواری های نظری در الزام به حجاب، حقوق شهروندی، حقوق بشر.....
۱۷۰.....	الزام به حجاب و حقوق شهروندی.....
۱۷۰.....	اول) شهر.....
۱۷۱.....	دوم) شهروندی.....

نظام اسلامی و حقوق شهروندی.....	۱۷۲
مخالفین تطابق الزام به حجاب و رعایت حقوق شهروندی.....	۱۷۲
موافقین تطابق الزام به حجاب و حقوق شهروندی.....	۱۷۳
الزام به حجاب و حقوق بشر.....	۱۷۵
تحلیل الزام آوری اعلامیه جهانی حقوق بشر.....	۱۷۶
آزادی و اعلامیه جهانی حقوق بشر.....	۱۷۷
آموزه‌های اسلام و اعلامیه جهانی حقوق بشر.....	۱۷۷
پوشش اسلامی و حقوق بشر.....	۱۷۸

فصل ششم: چالش‌های نظری و عملی ورود ابزارهای عملیاتی و قضایی حکومتی در الزام به

پوشش اسلامی

چالش‌های نظری و عملی ورود ابزارهای عملیاتی و قضایی حکومتی در الزام به پوشش اسلامی.....	۱۸۱
چالش‌های نظری و عملی ورود ابزارهای عملیاتی و قضایی حکومتی در الزام به پوشش اسلامی.....	۱۸۳
چالشهای نظری ورود نیروی انتظامی به الزام پوشش اسلامی.....	۱۸۳
بررسی دشواری‌های نظری طرح ناظر یک نیروی انتظامی در برخورد بی‌حجابی در خودروها.....	۱۸۳
اول) ابهام نظری در مشروعیت و جایگاه مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی.....	۱۸۳
دوم) ابهام نظری در تعیین وظایف نیروی انتظامی در قانون اساسی و اجرای گسترش فرهنگ عفاف و حجاب.....	۱۸۹
سوم) ابهام نظری در حریم خصوصی بودن خودرو و لزوم رعایت آن.....	۱۹۰
بررسی دشواری‌های عملی اجرای طرح ناظر یک نیروی انتظامی در مواجهه با خودروهای با سرنشین بی حجاب.....	۱۹۳
اول) برخورد نیروی انتظامی با خانم‌های بدحجاب سال‌خورده در اجرای طرح ناظر یک.....	۱۹۳
دوم) ابهام در مشهود نبودن جرم بی‌حجابی در خودروها.....	۱۹۵
سوم) ابهام در برخورد با زنان بی‌حجاب با گرایش اقلیت‌های دینی.....	۱۹۶
چهارم) ابهام اجرای طرح ناظر یک در خصوص ماشین‌های دارای شیشه دودی.....	۱۹۸
پنجم) ابهام در قائل نشدن به تفاوت در طرح ناظر یک بین افراد متجرب به احکام الهی و عادی.....	۱۹۹
ششم) تعامل نامناسب سایر دستگاه‌های موظف در قانون گسترش فرهنگ عفاف و حجاب با نیروی انتظامی در مقابله با بی‌حجابی.....	۲۰۰
هفتم) ناآگاهی عمومی از طرح ناظر یک و ضرورت اجرای آن.....	۲۰۱

- ۲۰۲..... ضرورت سیاست عدالت کیفری پویا در برخورد با عدم رعایت پوشش اسلامی
- ۲۰۲..... چالشهای رویکرد سیاست عدالت کیفری، سزاده در مواجهه با بی حجابی
- ۲۰۳..... الغای مطلق مجازات
- ۲۰۳..... الغای مجازات به علت عدم بازدارندگی
- ۲۰۳..... اول) تعریف بازدارندگی و ارکان آن
- ۲۰۴..... دوم) مولفه‌های نظریه بازدارندگی
- ۲۱۰..... ضرورت جایگزینی نظام پویای قضایی و مؤثر در برخورد با بی حجابی
- ۲۱۱..... جایگزینی سیستم کیفرزدایی در نظام عدالت کیفری در جرم بی حجابی
- ۲۱۱..... کیفرزدایی رسمی در نظام عدالت کیفری در در رابطه با جرم بی حجابی
- ۲۱۹..... دوم: نقش دادرسان در استفاده از سطح تعیین کیفر در کیفرزدایی رسمی در مواجهه با بی حجابی
- ۲۱۹..... ۱) نقش دادرسان در دادگاه‌های کیفری بدوی در رویه قضایی کیفرزدا
- ۲۲۴..... جایگزینی سیستم کیفرزدایی غیر رسمی در نظام عدالت کیفری در جرم بی حجابی
- ۲۲۴..... اول) بایسته‌های نظری پیش‌پیش در راهبرد تعلیق، ترک تعقیب و بایگانی شدن پرونده در موضوع بی حجابی
- ۲۲۶..... چالش در اعمال نهاد تعلیق تعقیب در سیستم کیفرزدای غیر رسمی در نظام کیفری ایران

منابع..... ۲۳۵